

SMITTEVERN-NYTT

FAGLIG FORUM FOR HELSESYKEPLEIERE
SOM ARBEIDER MED SMITTEVERN OG ANDRE INTERESSERTE

Årgang 24, nummer 2

Mai 2026

COVID-19 OG INFLUENZA I SAMME VAKSINE

[EMA](#), European Medicines Agency har nylig anbefalt å gi markedsføringstillatelse i EU for [mCombria](#), en budbringer-RNA-vaksine som beskytter personer over 50 år mot COVID-19 og sesonginfluensa. mCombria fungerer som andre vaksiner ved å forberede kroppen på å forsvare seg mot infeksjon. Den inneholder budbringer-RNA med instruksjoner for å lage proteiner funnet på SARS-CoV-2 og følgende sesonginfluensavirus: influensa type A-H1N1, influensa type A-H3N2 og influensa type B av Victoria-linjen. Som den første kombinerte COVID-19/influensavaksinen gir mCombria folk muligheten til å ta en enkelt dose for å beskytte mot begge sykdommene.

NY LANDLISTE FOREKOMST TUBERKULOSE

Det kom 3. mars ny oppdatert liste over land med høy og særlig høy forekomst av tuberkulose. Endringer: Følgende land går fra særlig høy til høy forekomst: Botswana, Guinea-Bissau, India og Somalia. Følgende land er nye på listen over land med høy forekomst: Argentina. Se [nettsidene til Hdir](#)

NYFØDT GUTT MED FEBER OG KRAMPER

Tidsskriftet har en spennende og lærerik artikkel om en nyfødt gutt som ble innlagt med feber, slapphet, dårlig matlyst og etter hvert kramper. Etter et utfordrende forløp ble det avdekket en alvorlig og viktig årsak til sykdom hos spedbarn, som krever rask diagnostikk for å unngå unødvendig behandling. Enterovirus type coxsackievirus B5 ble påvist. Les mer [her](#)

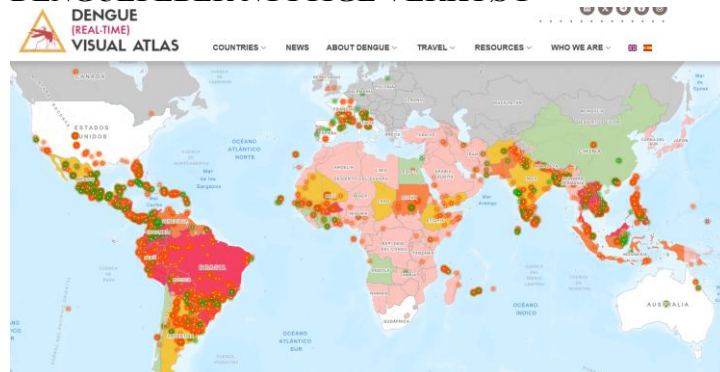
ÉN VAKSINEDOSE HPV GIR GOD EFFEKT

HPV-vaksinering med én dose gir omtrent like god beskyttelse mot ny HPV-infeksjon som to vaksinedoser i alderen 12-16 år, viser en stor studie i Costa Rica. Dette funnet har stor betydning for hvordan HPV-vaksineringen skal gjennomføres, særlig i land med få ressurser eller der det er vanskelig å oppnå høy vaksinasjonsdekning. Jentene i den aktuelle studien ble fulgt i 5 år, og utfallsmålet var HPV-infeksjon, ikke celleforandringer i livmorhalsen. Det blir spennende å se om den positive effekten vil vedvare, og om vaksinering med én dose vil vise like god effekt mot HPV-relaterte celleforandringer og kreft, sier Greve-Isdahl. Les artikkelen [her](#)

I dette nummeret:

1. Ny kombinasjonavaksine covid-19+influensa, Ny landliste TB, Enterovirus, HPV, Denguefeber, Influensa sesong 2026/27
2. Long covid,, Angstbehandling, borreliose, meningokokk B, polio, hantavirus,

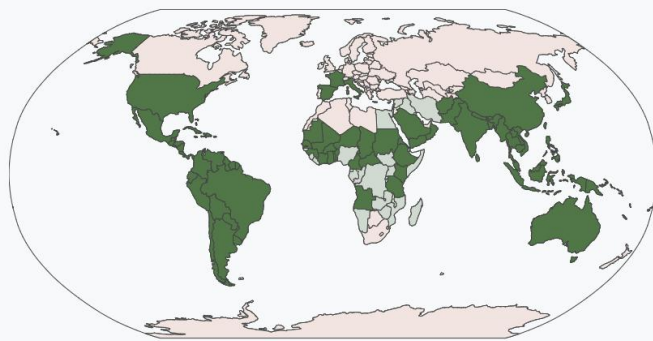
DENGUEFEBER NYTTIGE VERKTØY

<https://denguevisualatlas.com/>

OpenDengue

A global database of publicly available dengue case data

<https://opendengue.org/>

INFLUENSAVAKSINEN SESONG 2026-2027

WHO har nå anbefalt [sammensetning av influensavirus-vaksiner for bruk i influensasessongen 2026-2027](#) på den nordlige halvkule.

Egg-based vaccines

- an A/Missouri/11/2025 (H1N1)pdm09-like virus;
- an A/Darwin/1454/2025 (H3N2)-like virus; and
- a B/Tokyo/EIS13-175/2025 (B/Victoria lineage)-like virus.

Cell culture-, recombinant protein- or nucleic acid-based vaccines

- an A/Missouri/11/2025 (H1N1)pdm09-like virus;
- an A/Darwin/1415/2025 (H3N2)-like virus; and
- a B/Pennsylvania/14/2025 (B/Victoria lineage)-like virus.

LITTERATUR «MED PENNEN MOT PEST»

Gjennom mer enn ti år har Ingeborg Senneset kjempet med pennen og tasturet som våpen mot kunnskapsløshet, vitenskapsfientlighet og vaksinemotstand. [Ny bok](#)

AKTUELL NETTSTEDER

- Folkehelseinstituttet www.fhi.no
- Helseysykepleierne NSF www.sykepleierforbundet.no
- The International Union Against Tuberculosis and Lung Disease (The Union) www.theunion.org
- WHO's disease outbreak news www.who.int/csr/don/en/
- The International Society of Travel Medicine (ISTM) www.istm.org
- FIRM Norge <https://firmnorge.org/>
- Norsk forum for smittevern i helsetjenesten www.smittevernforum.no

AKTIVITETSKALENDER 2026

SMITTEVERN

•

REISEMEDISIN / VAKSINASJON

- Gratis e-læringskurs om vaksinasjon. Arr: [FHI](http://fhi.no)
- 3. – 5. juni NECTM, Belfast, Nord-Irland. Arr: NECTM

TUBERKULOSE

- The Union World Conference on Lung Health 2026, Arr: [The Union](http://theunion.org)

MIGRASJONSHELSE

- Grunnkurs i migrasjonshelse og kulturforståelse, 6 timers e-kurs. Arr. [Kompetansebroen](http://kompetansebroen.no)

Faglig forum for helsesykepleiere som arbeider med smittevern

Ønsker du å få tilsendt Smittevern-nytt? Send en e-post til redaktøren:

mone.kildal@bga.oslo.kommune.no

VAKSINEPODDEN EPISODE 41 LONG COVID

Media forteller jevnlig om personer med langvarige ettervirkninger etter smitte med koronaviruset SARS-CoV-2. Hva er long covid, og er det unikt etter smitte med koronavirus? Professor Vegard B.B. Wyller, overlege Frank Pettersen og professor Gunnveig Grødeland diskuterer. Utmattelse 2 måneder etter infeksjoner eller mer sees også ved smitte med andre virus eller bakterier. Hør diskusjonen «Vaksinepodden» på Spotify

D-CBT ANGSBEHANDLING AV VOKSNE PASIENTER MED TANNBEHANDLINGSANGST

Flere [tannleger benytter D-CBT en angstbehandling](#) av voksne pasienter med tannbehandlingsangst. Behandlingen gjennomføres på 3-5 behandlingstimer med totalt tidsforbruk 300 minutter. Det er mange viktige punkter som vi også kan benytte i forhold til voksne med sprøyteangst. Kognitiv atferdsterapi (CBT) er en tidsbegrenset, strukturert form for psykoterapi som brukes til å behandle en rekke emosjonelle og atferdsmessige problemer. Den kombinerer arbeid med tanker og handlinger for å endre hvordan folk føler og reagerer i vanskelige situasjoner.

NY BORRELIOSEVAKSINE VLA15 LOVENDE FASE 3-DATA

VLA15, en rekombinant multivalent vaksine mot Lyme-sykdom (Borreliose) utviklet av Valneva og Pfizer, har vist god beskyttende effekt og en gunstig sikkerhetsprofil i den første av to avgjørende fase 3-studier. Det er imidlertid viktig å understreke at vaksinen ennå ikke er godkjent, og at tilgjengelighet og anbefalinger vil avhenge av resultater fra pågående studier samt regulatoriske beslutninger.

[Fase 2 resultater.](#)

[Hvordan virker VLA15 kandidatvaksinen?](#)

MENINGOKOKK B UTBRUDET I STORBRIANNIA

Vi fikk en påminnelse om meningokokk B og utbrudd etter at det i England ble påvist flere tilfeller inkludert med [dødelig utfall](#) i april i år. Aktuelt særlig for ungdommer som skal på «festreiser» i sørlige Europa i sommer.

HISTORIETIMEN: POLIO VAKSINEN OG DR. SALK

«Blindveier er alltid muligheter»: Forskeren som utviklet poliovaksinen. Den 12. april 1955 kunngjorde Dr. Jonas Salk at polio vaksinen hans var trygg og effektiv. Det skulle redde utallige liv – men han nektet å tjene på det. I [1982 snakket Salk med BBC om sitt gjennombrudd](#).

HANTAVIRUS PÅ CRUISESKIP

WHO melder: Den 2. mai 2026 ble en klynge passasjerer med alvorlig luftveissykdom ombord på et cruiseskip rapportert til Verdens helseorganisasjon. Skipet har 147 passasjerer og mannskap om bord. Per 4. mai 2026 er syv tilfeller (to laboratoriebekreftede tilfeller av hantavirus og fem mistenkte tilfeller) identifisert, inkludert tre dødsfall, én kritisk syk pasient og tre personer med milde symptomer. Sykdommen startet mellom 6. og 28. april 2026 og var preget av feber, gastrointestinale symptomer, rask utvikling til lungebetennelse, akutt respiratorisk distress-syndrom og sjokk.

<https://www.who.int/emergencies/disease-outbreak-news/item/2026-DON599>

Hantavirus er en zoonose og kalles ofte musepest. [Les mer om hantavirusinfeksjon](#)

MESLINGER – MER ENN BARE ETT UTSLETT

Her finner du en fin [oppdatering om at meslinger](#) er mer enn ett utslett, og hvor smittsom sykdommen er i forhold til andre sykdommer. Du får også informasjon om det pågående utbruddet i USA